Василіанські монастирі Речі Посполитої: інституційний розвиток, формація чернецтва

Тип дисципліни:
вибіркова (за вибором студентів).
Семестр:
третій.
Обсяг дисципліни:
загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3), аудиторні години: лекції – 24, семінарські заняття – 12.
Лектор:
канд. істор. наук, доцент Смуток І. І.
Результати навчання:
Знання:
- церковної термінології: устав, Чин, кіновія, архимандрія, обіти, епітимії, ктиторство, право патронату особливостей організації монастирського укладу життя;
- історичних обставин формування Василіанського Чину;
- структури і функцій монастирських органів управління;
- напрямів культурно-освітньої та душпастирської праці чернецтва.

Уміння:
- характеризувати церковні адміністративні одиниці та географію поширення монастирів;
- аналізувати відомості про типологізацію монастирських фундацій;
- характеризувати повсякденне життя середньовічного чернецтва;
- проводити джерелознавчий аналіз монастирської документації;

Здатності*:*
- застосовувати набуті знання з духовної культури України та Речі Посполитої для формування відповідних знань та вмінь в учнів;
- використовувати набуті знання та вміння для проведення історико-краєзнавчої роботи в школі.
- проводити самостійне наукове дослідження з проблем інституційного розвитку василіанських монастирів Речі Посполитої та презентувати його результати.

Спосіб навчання:
аудиторне.
Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни:
- Історія України,
- Історія слов'янських народів

Зміст навчальної дисципліни:
Утворення Київської унійної митрополії та Чину Святого Василія Великого (XVI – середина XVII ст.). Реорганізація монастирів новоприєднаних унійних єпархій (кінець XVII – середина XVIII ст.). Організаційна структура Святопокровської провінції ЧСВВ (1739 – 1780 рр.). Маєтності та економічні засади функціонування монастирів. Повсякденне життя василіанського чернецтва. Душпастирська та культурно-освітня діяльність Василіанського Чину. Монастирське законодавство та самоврядування. Просопографічні характеристики василіанського чернецтва.
Рекомендована література:

1. Ваврик М. (ЧСВВ) Нарис розвитку і стану Василіянського Чину XVII – XX ст. Топографічно-статистична розвідка / М. Ваврик // Записки Чину Св. Василія Великого. – Серія II. – Секція І. – Т.10. – Рим: В-во отців-василіан, 1979. – 180 с.
2. Стецик Ю. Монастирі Дрогобиччини (XIV – початок XIX ст.). – Дрогобич: Коло, 2000. – 75 с.

3. Стецик Ю. Василіанські монастирі Перемишльської єпархії (кінець XVII – XVIII ст.): монографія. – Жовква: Місіонер, 2015. – 388 с.
4. Стецик Ю. Василіанське чернецтво Перемишльської єпархії (друга половина XVIII ст.): словник біограм. – Жовква: Місіонер, 2015. – 312 с.
5. Стецик Ю. Візитації василіанських монастирів Перемишльської єпархії 1747 – 1767 років. – Жовква: Місіонер, 2016. – 232 с.
6. Хіхлач Б. Історія василіанських монастирів на Брацлавщині (XVIIII – І третина XIX ст.) / Б. Хіхлач // Архів української церкви. Серія І. Дослідження. Випуск І. Історія унії на Київщині 1596 – 1839 років. – Львів: «Свічадо», 2011. – С. 251 – 270.

Форми та методи навчання:
лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

Методи і критерії оцінювання:
– поточний контроль: усні відповіді на семінарських заняттях, виконання індивідуального завдання, співбесіда з лектором.
– підсумковий контроль: залік.
100-бальна шкала оцінювання.

Мова навчання:
українська.

Кафедра:
давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін.